



projectbeschrijving voor de leerkracht

PROJECT DE PERFECTE PLEK

Leerlijn Beeldend | Thema Utopie | Groep 1 en 2 | februari 2018

Klaar voor de start?

- ✓ Gebruik de digitale versie van dit project.
- ✓ Download dit document op je computer voor het beste gebruik.
- ✓ We gaan ervan uit dat je kennis hebt van de [opzet van COH](#).
- ✓ Vraag bij de voorbereiding zo nodig hulp aan je interne cultuurcoördinator of je cultuurcoach (laat je informeren over de scholingsmogelijkheden).
- ✓ Bereid het project bij voorkeur samen met je collega's voor (vergeet de vakleerkrachten niet).
- ✓ Een bezoek aan een voorstelling, tentoonstelling of vaste collectie in een Haagse culturele instelling is van grote meerwaarde. Zie [CultuurSchakel](#) voor het actuele aanbod.
- ✓ Nodig als dat lukt een kunstenaar uit die betrokken wordt bij de uitvoering van het project. Zie [CultuurSchakel](#).
- ✓ Bedenk van tevoren bij welke onderdelen je ouders kunt inschakelen.
- ✓ Je mag het project 'op maat maken', mits je de fasen van het creatieve proces blijft doorlopen.
- ✓ Trek voor het hele project zes tot acht lesmomenten van 45 minuten uit.
- ✓ Kijk ook even op de [Facebookpagina](#) van Cultuuronderwijs op zijn Haags voor meer informatie en het gebruikersplatform.

Inhoudsopgave

1. Informatie.....	1
2. Introductie.....	3
3. Oriëntatie	5
4. Opdracht: De klassenhut	7
5. Opdracht: Alles op zijn plaats	11
6. Opdracht: Een prettige plek.....	14

1. Informatie

Lees ter voorbereiding van de COH-lessen onderstaande informatie over de invulling en het doel van het project en manieren om het project te promoten. Ook zijn hieronder de algemene benodigdheden en de begrippenlijst opgenomen.



Wat doen de leerlingen in dit project?

Het thema van dit project binnen de discipline Beeldend is Utopie. Onder de titel *DE PERFECTE PLEK* onderzoeken de leerlingen de binnenwereld. De nadruk ligt hierbij op het creëren van een perfecte plek die zo veel mogelijk zintuigen aanspreekt. Wat is een binnenwereld? Wat is het verschil met een buitenwereld? Kun je een binnenwereld laten zien aan anderen? Wat zijn onze zintuigen en kun je alle zintuigen aanspreken in een kunstwerk? Deze vragen vormen de basis van het onderzoek binnen dit project. De leerlingen verbeelden op verschillende manieren hun onderzoeksresultaten in eigen werk. Ze leren hierbij nieuwe beeldende technieken, zoals sjabloneren en afdrukken.

Waarom dit project?

Utopie is een veelomvattend onderwerp. In dit project onderzoekt de leerling in hoeverre de ideale plek kan worden gerealiseerd binnen zijn eigen beleavingswereld.

Utopie speelt een grote rol in onze huidige maatschappij. Het is belangrijk dat kinderen ervaren dat het goed is om een ideaal na te streven, om de lat soms wat hoger te leggen. Een belangrijk onderwerp in dit project is de zoektocht van de leerling naar de manieren waarop hij zijn binnenwereld kan vormgeven en tonen aan de buitenwereld.

Doelen

In dit project worden bij de Introductie, de Oriëntatie en de Opdrachten steeds twee kennisdoelen en twee vaardigheidsdoelen benoemd. De volgende houdingsdoelen gelden voor het project in het algemeen:

- stelt zich met alle zintuigen open voor beeldende vormgeving en beeldende kunst binnen een thema of onderwerp dat aansluit bij zijn beleavingswereld in binnen- en buitenschoolse activiteiten;
- kan zich bij het experimenteren laten leiden door een manipulerende en onderzoekende houding;
- leert dat zijn eigen werkelijkheid niet altijd hetzelfde is als wat andere mensen zien of vinden;
- is trots op zijn resultaten, zowel oriënterend en onderzoekend als uitvoerend;
- heeft een nieuwsgierige, betrokken en onderzoekende houding;
- kijkt met aandacht naar voorbeelden uit de beeldende kunst en werk van medeleerlingen;
- luistert met aandacht naar ideeën van medeleerlingen;
- neemt actief deel aan de diverse gesprekken gedurende het project.

Promotie

Het project gaat meer leven als er ook buiten de klas aandacht voor is. Denk na over manieren om het project te promoten.

- Stel ouders op de hoogte van het museumbezoek of de komst van de 🎨 kunstenaar in de klas.
- Maak flyers voor de eindpresentatie en verspreid deze in de buurt.
- Maak foto's of filmpjes van de diverse presentatiemomenten en deel deze via de schoolwebsite, klassenapp of andere kanalen.
- Zorg dat de redactie van de wijkkrant tijdens de presentatie aanwezig is om een stukje te schrijven.

Algemene benodigdheden

Maak gedurende het hele project gebruik van de volgende ruimtes en materialen:

- klaslokaal of speellokaal
- muziekinstallatie en/of digibord
- digitaal foto- en filmtoestel
- (kleuren)printer
- computer



Begrippenlijst Nederlandse taal

Vaktaal

de collectie
de stijlkamer
de installatie
land-art
de expositieruimte
de binnenwereld
de buitenwereld
de voorstelling
de abstractie
de fotocollage
het patroon – de patronen
de stempel
het spatraam
de voorgrond
de achtergrond
de textuur
de vormen
de kleuren
de binnenkant (interieur)
de buitenkant (exterieur)

Algemene woorden

de ervaringsplek
de tentoonstelling
de verlichting
de pipet
de spons
het innerlijk
het uiterlijk
binnenkant
buitenkant
de emoties
de zintuigen
zacht
prikkelig
hard
warm
ruw
glad
harig
wollig
vrolijk
prettig
fijn
het voorwerp
het gelukspoppetje

Werkwoorden

ervaren
ontwerpen
bedenken
bouwen
voorstellen
verkleiden
vormgeven
inrichten
decoreren
luisteren
voelen
ruiken
zien

2. Introductie

Kennisdoelen

De leerling:

- kent kunstwerken (in de omgeving) waarvan hij zelf deel uitmaakt door te beschouwen, maken en ervaren;
- kent het begrip kunst en maakt kennis met een aantal verschillende kunstdisciplines, kunstvormen en genres.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- onderzoekt een plek met behulp van zijn zintuigen;
- onderzoekt het begrip kunstenaarschap.

Benodigdheden

- diverse materialen voor een installatie
- boek: *Het blauwe paard* van Eric Carle (Gottmer, 2012)

Aan de slag in de klas

Het project kan op verschillende manieren worden geïntroduceerd:



- Bezoek een expositieruimte (museum, galerie, etc.) met beeldend werk waar leerlingen binnen kunnen stappen en onderdeel van het werk worden. Denk aan stijlkamers, installaties, land-art. Voorbeelden zijn:
 - stijlkamers in het Gemeentemuseum Den Haag
 - *Hemels gewelf* van James Turrell (Kijkduin)
 - *Park in the water* van Vito Acconci Studio (bij De Haagse Hogeschool)
 - *Woofah* van Bisscheroux & Voet (bij Maris College Bohemen)

- Richt een deel van het lokaal in als een ideale ervaringsplek. Zorg ervoor dat de leerlingen het werk met verschillende zintuigen tot zich kunnen nemen en dat dit een prettige ervaring geeft. Denk aan:
 - kussens en dekens op de grond
 - gekleurde zachte lappen stof die de ruimte afsluiten (tentgevoel)
 - verlichting
 - grote vellen papier
 - inpakken van voorwerpen met mooi papier
 - new age-geluiden

- Lees voor uit het boek *Het blauwe paard* van Eric Carle (Gottmer, 2012). Het boek gaat over kunst maken zoals je zelf wilt, zonder je iets van anderen aan te trekken. Alles kan en mag in de kunst, dus ook een blauw paard of een roze krokodil. Zolang je maar luistert naar de kunstenaar in jezelf.



3. Oriëntatie

Kennisdoelen	De leerling: • maakt kennis met de begrippen 'binnenwereld' en 'buitenwereld'; • kent verschillen tussen het interieur en exterieur van gebouwen, voorwerpen, mensen en dieren.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: • verkent een aantal beeldende aspecten; • verkent een aantal aspecten van het begrip kunst.

Benodigdheden

- pipetjes
- diverse kleuren Ecoline in glazen potten met deksel
- zachte kleurpotloden
- pastelkrijt
- vetkrijt
- A3-papier (niet te dun en niet te glad)
- mengbakjes met diverse kleuren acryl- of plakkaatverf
- kwasten
- potten water voor het uitspoelen van kwasten
- spatramen en/of tandenborstels
- sponsjes
- aardappels
- mesjes
- knikkers
- verfschorten

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste oriëntatie-onderdelen: het filosofisch gesprek en het uitvoeren van de eerste opdracht.

Het filosofisch gesprek

Voer naar aanleiding van de introductie een filosofisch gesprek. Stel hierbij (een aantal van) onderstaande vragen:

- Wat is een binnenwereld?
- Wat is een buitenwereld?
- Kan een dier ook een binnenwereld hebben? En een boek?
- Hoe ruikt en smaakt jouw binnenwereld?
- Kan een kunstenaar het gras blauw verven?
- Waarom is fantasie niet echt?
- Wat is gevoel?
- Mag je de wereld net iets mooier maken?

Oriëntatieopdracht

Voer de volgende opdrachten in volgorde uit:

1. Bekijk en bespreek werk van beeldend kunstenaars waarbij de toeschouwer onderdeel van het kunstwerk wordt. Je moet als toeschouwer het werk binnen kunnen stappen; soms kun je



erdoorheen lopen of erin gaan liggen.

Voorbeelden zijn:

- *Sproken* van Christie van der Haak (2016)
- *Metamorphose I* en *II* van M.C. Escher (1940)
- *Spiegelkamer* van Yayoi Kusama (1998)
- *More than many* (installaties) van Fransje Killaars (1996)
- *Interior № 41* en *Interior № 39* van Marleen Sleeuwits (2013)
- *Pour Your Body Out* van Pipilotti Rist (2009)
- *Transformations Installations* (div.) van Guillaume Bijl

Mogelijke vragen:

- Welk gevoel wil de kunstenaar dat je krijgt?
 - Zou jij graag in dit kunstwerk willen zijn?
 - Wat vind je wel en niet prettig?
 - Vind je de kleur en het licht bij elkaar passen?
 - Wie zou hier kunnen wonen?
 - Hoe zou de buitenkant eruit kunnen zien?
 - Waar zou je deze ruimte voor kunnen gebruiken?
 - Wat mis je nog?
 - Hoe zou het hier ruiken?
 - Welke muziek of welke geluiden zouden hierbij passen?
2. Bespreek met de leerlingen de verschillen tussen binnen en buiten, tussen binnen- en buitenkant en tussen uiterlijk en innerlijk; zowel van gebouwen en voorwerpen als van mensen en dieren. Denk bijvoorbeeld aan gevoelens, opgesloten zitten, geheimen en gedachtes.
3. Vertel de leerlingen dat zij ook een installatie gaan maken van hun eigen binnenwereld. Ze doen dit in de vorm van een tent of doosje (zie deelopdracht 1).

Reflectievragen Oriëntatie Project De perfecte plek

- Welk werk zou je thuis wel willen hebben? Waarom?
- Welk werk zou je in de klas willen hebben? Waarom?
- Wat is het verschil tussen jouw binnenwereld en jouw buitenwereld?



4. Opdracht: De klassenhut

In deelopdracht 1 bekijken de leerlingen diverse kunst en kunstnijverheid waarin patronen een grote rol spelen. Ze letten op kleur, vorm, achtergrond, voorgrond, voorstelling en emotie. Op basis hiervan experimenteren de leerlingen met verschillende technieken waarbij patronen spontaan ontstaan. Naar aanleiding van dit onderzoek bouwen ze met divers materiaal het exterieur van een hut en voorzien ze deze van de patronen uit het onderzoek. Herhaling, kleur, vorm, constructie en achtergrond spelen hierbij een grote rol. Vervolgens bedenken en spelen de leerlingen een spannend verhaal bij de hut en verkleden ze zich als figuren die er zouden kunnen wonen.

Kennisdoelen

De leerling:

- kent verschillende vormen van 'patronen' in de kunst en kunstnijverheid waarin patronen een grote rol spelen en let op voorgrond, achtergrond, voorstelling en emotie ;
- kent begrippen in de beeldende kunst: patroon, voorgrond, achtergrond, voorstelling.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- maakt patronen met behulp van diverse materialen en technieken;
- kan vanuit diverse invalshoeken patronen opbouwen.

Benodigdheden

- diverse kleuren Ecoline in glazen potten met deksel
- zachte kleurpotloden
- pastelskrijt
- vetkrijt
- A2- of A1-papier (posterformaat, niet te dun en niet te glad)
- mengbakjes met diverse kleuren acryl- of plakkaatverf
- kwasten
- potten water voor het uitspoelen van kwasten
- verfschorten
- scharen
- tijdschriften om uit te knippen
- behangerslijm in potten met deksel
- lijmkwasten
- diverse soorten gekleurd papier
- klein en licht kosteloos materiaal
- diverse stempels en stempelkussens
- sjablonen (bestaand of zelfgemaakt) van geometrische vormen
- (uitgevouwen) kartonnen dozen
- doeken en lappen
- tentstokken

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren, presenteren en evalueren.



Onderzoek

Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Bekijk en bespreek kunst en kunstnijverheid waarin patronen een rol spelen. Denk daarbij aan:
 - Arabische patronen
 - indianenkunst
 - Aboriginalkunst
 - 17^e-eeuwse tegels
 - arts-en-craftsbeweging (William Morris)
 - *Zobop* van Jim Lambie (2014)
 - Christie van der Haak

Mogelijke vragen:

- Arts-en-craftsbeweging: welke kleuren en vormen zie je?
 - Zijn de vormen zacht, prikkelig, hard, warm, ruw?
 - Is er een voorgrond en een achtergrond?
 - Wat herken je in de voorstellingen?
 - Welk gevoel krijg je erbij? Vind je het vrolijk, of iets anders?
 - Wat gebeurt er als je een spiegel op het vlak houdt?
2. Bekijk samen of er in het klaslokaal ook patronen te vinden zijn, en bespreek deze.
 3. Geef de leerlingen de opdracht om individueel of in duo's patronen te leggen. Gebruik hierbij alle beschikbare materialen uit de klas. Laat ze hierin zo vrij mogelijk. Maak van elk gemaakt patroon een foto en druk deze af.
 4. Verzamel met de leerlingen (cadeau)papier en behang met verschillende vormen en patronen. Bekleed hiermee een wand en bekijk en bespreek het resultaat.
 5. Geef de leerlingen de opdracht om zelf patronen te maken die toevallig ontstaan. Mogelijke werkwijzen:
 - Gebruik pipetjes en Ecoline en maak inktvlekken.
 - Stempel vormen met sponsjes of gesneden aardappelen.
 - Spat met een spatraampje spetters Ecoline op papier.
 - Leg een vel papier in een bakje. Verdeel een aantal kloddertjes verf over het vel papier. Laat vervolgens een knikker heen en weer rollen.
 - Laat de leerlingen met hun ogen dicht willekeurig stippeltjes op papier zetten, bij voorkeur met verf.

Reflectievragen Onderzoek De klassenhut

- Welk soort patronen spreken jou het meest aan en waarom juist die?
- Kun je dit patroon ook zelf maken?
- Met welk zelfgemaakt patroon zou jij je kamer willen behangen?
- Waar past jouw patroon goed? Is het een koninklijk patroon, een wc-patroon, een schoolpatroon, etc.?



Uitvoeren

Maak een keuze uit de volgende opdrachten:

- Leerlingen maken een buitenkant voor de hut die in de introductie is gemaakt. Deze vormt als het ware een schil om de afgebakende ruimte heen. Werk met grote vellen papier, uitgevouwen kartonnen dozen, doeken, lakens en stokken die als muren en dak functioneren. Schakel hierbij eventueel ouders in. Leerlingen bekleden dit exterieur met de patronen uit het onderzoek. Laat de leerlingen zelf kiezen of ze de patronen naschilderen, foto's van de patronen aan elkaar plakken of iets anders. Wijs de leerlingen op het verschil in sfeer tussen de binnen- en buitenkant.
- Leerlingen maken een hut zoals in de introductie werd beschreven: een lievelingsplek of snoezelruimte. Bedenk van tevoren een goede plaats waar de hut een langere tijd kan blijven staan, bijvoorbeeld een hoek in de klas. De leerlingen gebruiken de patronen uit het onderzoek om interieur en buitenkant aan te kleden. Wijs de leerlingen op het verschil in sfeer tussen de binnen- en buitenkant.
- Alternatief: de leerlingen maken een model van een hut, bijvoorbeeld met een kartonnen doos.

Reflectievragen Uitvoeren De klassenhut

- Hoe was het om de buitenkant van de hut te ontwerpen? Licht toe.
- Hoe ging het samenwerken aan de buitenkant van de hut?
- Welke kleur hebben jullie gekozen? Waarom?
- Waarom passen de patronen goed aan de buitenkant?
- Hoe en waarmee hebben jullie het patroon gemaakt?
- Wat is het verschil tussen de binnenkant en de buitenkant?
- Welke naam zou je de hut geven?

Presenteren

De eindresultaten kunnen op verschillende manieren worden gepresenteerd:

- Bedenk met het groepje of per duo een spannend verhaal over de hut en speel dit als toneelstuk.
- Bedenk met de leerlingen wie of wat er in de hut zou kunnen wonen. Laat de leerlingen zich verkleden als deze figuren.
- Presenteer de hut aan een andere klas.
- In het geval van een hut of tent: laat verklede leerlingen één voor één uit de hut komen. De rest van de klas raadt wat zij moeten voorstellen. Maak hiervan een filmpje.

Reflectievragen Presenteren De klassenhut

- Welk fantasiefiguur heb jij bedacht? Hoe zag hij eruit?
- Paste de figuur goed bij de hut? Waarom?
- Welk verhaal vond jij het spannendst? Waarom?
- Wat was de reactie van de andere klas?
- Waar en voor wie wil je deze hut voor altijd bouwen?



Evalueren

Bespreek met uw leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen:

- Welke patronen in de kunstwerken vond je mooi? Waarom?
- Van welk patroon zou je een jurk of broek willen hebben?
- Heb jij een favoriete vorm of kleur ontdekt? Welke?
- Heeft jouw patroon een goede plek op de buitenkant van de hut gekregen? Leg uit.
- Valt je patroon op tussen de andere patronen? Hoe komt dat?
- Op welke plek past jouw patroon ook goed?
- Voelde je je thuis in de hut? Waarom?
- Voelde het anders in de hut toen je verkleed was?
- Welk andere fantasiefiguur paste goed bij jou?
- Welk gevoel zou je de volgende keer willen laten zien?



5. Opdracht: Alles op zijn plaats

In deelopdracht 2 onderzoeken de leerlingen met al hun zintuigen verschillende materialen en kunstwerken. Ze voelen texturen, luisteren naar geluidskunst, kijken naar kleuren en onderzoeken eventuele geuren in kunst. Naar aanleiding van dit onderzoek bedenken en ontwerpen de leerlingen in samenwerking met een kunstenaar in de klas het interieur van de hut. De zeggingskracht van en aanspraak op gevoel, reuk, gehoor en waarneming spelen hierbij een grote rol.

Kennisdoelen

De leerling:

- kent de beeldende begrippen textuur, materiaal, aankleding;
- kent verschillende kunstdisciplines waar aanspraak wordt gemaakt op zintuigen.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- kan verbanden leggen tussen beeld en geluid, geur;
- doorloopt een eenvoudig creatief proces n.a.v. een opdracht: oriënteren, onderzoeken, experimenteren en ontwerpen.

Benodigdheden

- verkleedkleden voor figuren in de hut
- diverse non-figuratieve objecten die goed te onderzoeken zijn met de zintuigen: wol, watjes, (schuur)spons, hout, blikje, baksteen, kiezelsteen, veertjes, zand, kraaltjes, piepschuim, fruitnetjes, touw, stro

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren, presenteren en evalueren.

Onderzoek

Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Texturen

De textuur is de voelbare en zichtbare aard van een oppervlak. Verken met de leerlingen diverse texturen door middel van voelen en kijken. Neem vijf dichte doosjes en vul deze met materialen die allemaal anders aanvoelen: ruw, glad, harig/wollig, zacht, hard. Laat leerlingen om de beurt de materialen voelen, zonder dat ze kunnen zien wat het is.

Denk aan:

- wol
- watjes
- (schuur)spons
- hout
- blikje
- baksteen
- kiezelsteen

Bespreek met de leerlingen hoe zij denken dat de gevoelde materialen eruitzien: kleur en oppervlak. Kun je kleuren voelen?

2. Materialen



Bekijk de materialen die in de doosjes zitten. Bespreek wat je ziet, wat je voelt en wat je dacht te voelen. Bespreek de verschillen en overeenkomsten in waarneming.

3. Geluiden

Verken een aantal kunstwerken waarin zintuigen een rol spelen. Voorbeelden van geschikte kunstwerken zijn:

- *198 prepared dc-motors, wire isolated, cardboard boxes* van [Zimoun](#)
- kunstwerken van [Jean Tanguely \(YouTube\)](#)
- [Strandbeest](#) van Theo Jansen (YouTube)

Beluister en bespreek een kunstwerk van Zimoun of Tanguely zonder de beelden te laten zien.

- Wat hoor je?
- Hoe ervaar je dit geluid (prettig, vervelend, etc.)?
- Hoe denk je dat dit geluid gemaakt is?

Bekijk vervolgens de beelden die bij de geluiden horen. Bespreek deze aan de hand van de volgende vragen:

- Waarin verschilt wat je hoorde van wat je ziet?
- Wat maakt het geluid?
- Waarom heeft de kunstenaar zijn kunstwerk geluid laten maken?

4. Geuren

Een klein aantal kunstenaars werkt met geur in hun werk. Voorbeelden zijn:

- [Claudia de Vos](#)
- [Peter de Cupere](#)
- Karla Black: [Gemeentemuseum Den Haag](#) of [Tate](#)

Bekijk en bespreek de werken van deze kunstenaars aan de hand van de volgende vragen:

- Waarom zouden kunstenaars geur in hun werk verwerken?
- Welke geuren horen bij deze kunstwerken, denk je?

5. Aankleding

Bespreek en bepaal met de leerlingen de aankleding van de binnenkant van de hut:

- Welke kleuren zie je?
- Welke texturen voel en zie je?
- Hoe ruikt het in de hut?
- Hoe klinkt het in de hut; welke geluiden hoor je?

Reflectievragen Onderzoek Alles op zijn plaats

- Welke texturen, geluiden en geuren vind je het fijnst?
- Zijn er ook texturen, geluiden en geuren die eng zijn of waar je boos van wordt?
- Welke texturen, geluiden en geuren passen het beste bij elkaar?
- Hoe ruikt een kiezelsteen? Hoe klinkt wol? Hoe voelt gefluister?
- Welke texturen, geluiden en geuren passen het beste bij jullie groep?
- Hoe ging het overleggen over de aankleding van de binnenkant van de hut?



Uitvoeren

Verzamel de gekozen geuren, geluiden en materialen en richt met de leerlingen geheel naar eigen inzicht de hut in.

Reflectievragen Uitvoeren Alles op zijn plaats

- Welke materialen, geuren en geluiden hebben jullie gekozen voor de binnenkant van de hut? Waarom?
- Hoe hebben jullie het materiaal, de geluiden en de geuren een plek gegeven?
- In hoeverre is het gelukt om uit te voeren wat jullie bedacht hadden?
- Waarom past de binnenkant wel of niet bij de buitenkant?

Presenteren

Laat telkens twee leerlingen aangeven van welk deel van de hut zij een prettig gevoel krijgen. Laat ze daarvan een foto maken. Stel een fotocollage samen van de gemaakte foto's. Bespreek deze door alle leerlingen over hun gekozen detail te laten vertellen.

Reflectievragen Presenteren Alles op zijn plaats

- Zijn er delen van de hut veel gekozen?
- Welk deel werd helemaal niet gekozen en hoe komt dat denk je?
- Welk gevoel krijg je bij het zien van de fotocollage?
- Zijn er ook delen die door anderen gekozen werden, maar die jou geen prettig gevoel geven?
- Zou je nog iets willen toevoegen aan de fotocollage?
- Hoe ging het vertellen over je foto?
- Welke plek zou jij willen behangen met jullie fotocollage?

Evalueren

Bespreek met uw leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen:

- Welk geluid, gevoel en welke geur spreken je het meest aan? Waarom?
- Welk kunstwerk zou goed in jullie hut passen?
- Welk zintuig vind jij heel belangrijk?
- Wat is voor jou een prettig gevoel?
- Hoe vind je de binnenkant van jullie hut geworden?
- Wat zou je nog willen veranderen of toevoegen?
- Welk gevoel krijg je als je de hut binnenstapt? Waarom?
- Op welk moment zou jij graag even in de hut willen zitten?



6. Opdracht: Een prettige plek

In de laatste deelopdracht onderzoeken de leerlingen voorwerpen die om persoonlijke redenen voor een fijn gevoel zorgen. Kleur, geur, textuur en functie spelen hierbij een grote rol. Op basis van het onderzoek bedenken en maken de leerlingen een gelukspoppetje voor in de hut. Ze houden hierbij rekening met formaat, textuur, geur en vorm. Vervolgens bedenken de leerlingen een geschikte naam voor hun poppetje en hangen ze het op in de hut. Voor de eindpresentatie worden de ouders uitgenodigd om de hut samen met de leerlingen te bekijken en te ervaren.

Kennisdoelen	De leerling: • weet wat de functie is van kleur, geur, textuur in beeldende kunst; • kent voorwerpen die geluk kunnen brengen.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: • selecteert een voorwerp passend bij de gemaakte installatie en licht toe op basis van kleur, geur, textuur, functie en emotie; • ontwerpt en maakt een gelukspoppetje en houdt rekening met formaat, textuur, geur en vorm.

Benodigdheden

- meegebrachte objecten van thuis
- kleed
- diverse materialen om gelukspoppetjes van te maken: watjes, pijpenragers, stukjes stof, vilt, touw, wol, stro, veertjes, kraaltjes, spons.
- scharen
- touw en wol om de diverse materialen mee te verbinden tot poppetjes
- materiaal om de poppetjes in de hut te hangen: touwtjes, knijpers, paperclips, rekjes, (veiligheid)spelden.

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren, presenteren en evalueren.

Onderzoek

Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Vraag de leerlingen een voorwerp van thuis mee te nemen dat een fijn gevoel geeft. Denk aan knuffels, doekjes, poppen en speelgoed.
2. Laat de leerlingen de meegebrachte voorwerpen neerleggen op een groot kleed in de kring.
3. Stel de volgende vragen:
 - Waarom passen de voorwerpen goed in jullie hut?
 - Wat maakt dat ze zo goed passen? De kleur, de geur, de textuur, de functie, het gevoel dat ze je geven?
4. Bespreek met de leerlingen wie er een voorwerp heeft dat geluk brengt. Denk aan een geluksmuntje, een gelukspoppetje, steentje, bedeltje, klavertje vier. Wat zorgt ervoor dat het geluk brengt?



Reflectievragen Onderzoek Een prettige plek

- Waarom voelt het prettig om het voorwerp bij je te hebben? Wat zorgt daarvoor?
- Ruikt, voelt of klinkt het prettig?
- Wanneer bracht jouw voorwerp jou geluk? (Of gebeurde dat niet?)

Uitvoeren

Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Laat de leerlingen een gelukspoppetje maken dat een fijn en veilig gevoel geeft.
2. Laat de leerlingen nadenken over:
 - de maat van het gelukspoppetje;
 - het materiaal en de textuur;
 - de geur;
 - de vorm van het figuurtje (deze kan bijvoorbeeld gebaseerd worden op het geluksvoorwerp dat ze bij het onderzoek onder punt 4 noemden).
3. Bespreek in de groep op welke manier en waar jullie de gelukspoppetjes in de hut gaan plaatsen. Denk aan touwtjes, knijpers, paperclips, rekjes, (veiligheid)spelden.

Reflectievragen Uitvoeren Een prettige plek

- Welk materiaal heb je gekozen voor je gelukspoppetje? Waarom?
- Is het een poppetje geworden of heeft het een andere vorm gekregen? Licht toe.
- Hoe voelt en ruikt jouw poppetje?

Presenteren

Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Bekijk en bespreek de gelukspoppetjes aan de hand van de volgende vragen:
 - Welk geluk brengt het poppetje je?
 - Welk gelukspoppetje spreekt jou het meeste aan en waarom?
 - Hoe heet jouw poppetje? Verzin zelf een naam en vraag een andere leerling een naam te verzinnen.
2. Laat iedere leerling om de beurt zijn poppetje in de hut ophangen.
3. Maak filmopnames van de leerlingen als ze in de hut zitten, liggen of spelen. Bespreek deze opnamen met ze.
4. Nodig ouders uit om een kijkje in de hut te nemen.

Reflectievragen Presenteren Een prettige plek

- Welke van de verzonden namen past goed bij jouw gelukspoppetje?
- Heeft jouw gelukspoppetje een goede plek? Licht toe.
- Welke reacties kregen jullie van de ouders?
- Welke gelukspoppetjes passen goed bij elkaar en waarom? Kun je groepjes maken?
- Hoe voelde je je toen je in de hut lag?
- Is de sfeer in de hut veranderd na het ophangen van de gelukspoppetjes? Licht toe.



Evalueren

Bespreek met uw leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen:

- Welke naam zou je de hut willen geven?
- Aan wie zou je de hut willen geven? Waarom?
- Wie moet jullie hut nog zien voordat hij wordt afgebroken?
- Waar ga je je gelukspoppetje bewaren?
- Aan wie zou je je gelukspoppetje willen geven?
- Welke wereld is mooier: deze of je eigen wereld?

